

Toivomusaloite 41

Matti Vanhanen /kesk: Kotitalouksien työllistämismahdollisuuksien parantamisesta verotuksellisin keinoin

Eduskunnalle

Kotitalouksissa on runsaasti mielekkäitä töitä, joista osa teetetään nyt pimeästi ja osa jätetään kokonaan tekemättä. Syynä ovat sekä työllistämisen byrokraattiset vaikeudet että ns. verokiilan laajuus. Tavallisimpia töitä, joita kotitaloudet voisivat tarjota, ovat mm. lastenhoito, vanhusten palvelu, ruoanlaitto, siivous ja remonttityöt. Monet näistä tehtävistä eivät edellytä täyspäiväistä työskentelyä. Joku voi tarjota työtä tunnin viikossa ja toinen ehkä useamman päivän. Kyse on nykymitoin arvioituna epätyypillisestä työstä, jonka tekijän on kyettävä elantonsa saadakseen hankkimaan useita toimeksiantajia.

Työllistämiseen liittyvien paperitöiden ja eri maksujen oikea laskeminen tuottaa monille kotitalouksille vaikeuksia. Samoin työsuhteen ehtoista sopiminen on useimmille kotitalouksille vieras ja vaikea asia. Olisi luotava järjestelmä, jossa yhden yksinkertaisen lomakkeen täyttämällä työnantaja ja työntekijä sopisivat työn ehtoista, ja tarvittaisiin järjestelmä, jossa työnantaja voisi palkasta laskien yhdellä luvulla saada tietoonsa suoritettavan pidätyksen määrän, ja tämä summa tilitettäisiin yhdelle tilinumerolle.

Viranomaiset jakaisivat summan edelleen verottajalle, vakuutusyhtiölle jne. Työnantajan ei tarvitsisi erikseen sopia jonkin vakuutusyhtiön kanssa vakuutusmaksujen suorittamisesta.

Verokiilan kaventamiseksi työnantajalle tulisi antaa mahdollisuus vähentää osa palkkaukseen käytetyistä kustannuksista maksamastaan verosta tai veronalaisista tuloista. Vähennyksen määrä olisi laskettava sellaiseksi, että se olisi yhteiskunnalle edullisempi kuin työntekijän pitäminen työttömänä. Nykyisessä järjestelmässään kotitaloustyönantaja maksaa ensin verot omista tuloistaan ja näistä jo kerran verotetuista tuloista maksaa palkanmaksun yhteydessä suuren osan verottajalle ja vakuutusyhtiöille. Kotitaloustyönantaja on huomattavasti heikommassa asemassa kuin yritys, joka voi vähentää kaikki palkkauskulut verotuksessaan.

Edellä olevan perusteella ehdotan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi kiireesti toimenpiteisiin kotitalouksien työllistämismahdollisuuksien parantamiseksi.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 1996

Matti Vanhanen /kesk